

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2204/2017. számú ügyben

Érintett szerv: Budapest Főváros Kormányhivatala
V. Kerületi Hivatal Fogyasztóvédelmi Főosztálya

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

2017.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-2204/2017. számú ügyben**

Előadó: dr. Szecskó-Tóth Zsuzsa

Az eljárás megindítása

Panaszos 2014 augusztusában hulladékszállítási díjkedvezményének megvonásával kapcsolatban kérte segítségemet. Előadta, hogy a korábban édesanyja nevére biztosított hulladékkezelési közszolgáltatási díjkedvezményt édesanyja halálát követően nem biztosította számára a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. (a továbbiakban: FKF Zrt.) Panaszos 2014. június 10-én megkereste Budapest Főváros Kormányhivatalának Fogyasztóvédelmi Felügyelőségét (2017. január 1-jétől már az V. kerületi Hivatal szervezeti egysége, a továbbiakban: Felügyelőség) és kérte az FKF Zrt. eljárásának felülvizsgálatát, azonban választ 2014 augusztusáig nem kapott. Panaszos szerint mind az FKF Zrt. mind a fogyasztóvédelmi felügyelőség eljárása sértette a tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve vitatta az FKF Zrt. jogértelmezésének helyességét.

A panasz alapján felmerült a jogállamiság elve és az abból fakadó jogbiztonság követelménye, valamint a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmének, illetve közvetlen veszélyének a gyanúja, ezért vizsgálatot indítottam. Ennek során az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján tájékoztatást kértem az FKF Zrt.-től, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivataltól (a továbbiakban: MEKH), a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságtól (a továbbiakban: NFH) és a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumtól.

Érintett alapvető jogok

- *a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelménye* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”)
- *a tisztességes eljáráshoz való jog* (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”)
- *a jogorvoslathoz való jog* (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”)

Alkalmazott jogszabályok

- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Htv.)
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.)
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)
- A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.)

A megállapított tényállás

A Budapest területére vonatkozó hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjak és az esetleges kedvezmények mértékét Budapest Főváros Önkormányzatának rendelete állapítja meg¹. Az Ör. rendelkezései alapján az FKF Zrt. szerint beadványozó azért nem részesülhetett a díjkedvezményben, mert 2013. május 1-jét megelőzően édesanyja volt a kedvezményezett, mint egyedüli ingatlanulajdonos, és ő csak édesanyja halálát (2013 októbere) követően 2014. január 22-ével lett tulajdonos, akkor pedig még nem élt a jelenleg is hatályos szabályozás. A jogszabály pedig nem rendezi a 2013. április 30 - 2014. május 20. közötti ún. átmeneti időszakot. Panaszos vitatta az FKF Zrt. jogértelmezését, így 2014. június 10-én kérte a Felügyelőségtől a közszolgáltatói döntés felülvizsgálatát, azonban onnan érdemi választ nem kapott.

A beadványban előadottakra vonatkozóan 2014 októberében és 2015 májusában tájékoztatást kértem a Felügyelőségtől. A kormány megbízott arról értesített², hogy a fizetendő hulladékgazdálkodási díj mértékének felülvizsgálata nem fogyasztóvédelmi hatósági feladatkörbe tartozó kérdés, arra a MEKH jogosult, azonban a kérelem elutasítását, illetve annak áttételét elmulasztották, helyette szóbeli tájékoztatást kapott beadványozó.

Előbbiek alapján AJB-4191/2014. számú jelentésemben megállapítottam, hogy a Felügyelőség azzal, hogy a panaszos által benyújtott kérelem ügyében nem hozott döntést – mivel a kérelmet hatáskörén túlmutatónak ítélte – a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos visszásságot okozott. Jelentésem intézkedéseként a visszásság orvoslása érdekében az Ajbt. 32. §-a alapján felkértem Budapest Főváros Kormányhivatalának vezetőjét, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket³.

Tekintettel a Felügyelőség visszas eljárására, a fent hivatkozott számú jelentés kiadását megelőzően, a beadványt az Ajbt. 20. § (5) bekezdése alapján⁴ a Htv. 48. § (1) bekezdésére való

¹ A 2013. május 1-jéig hatályban lévő a települési szilárdhulladék-gazdálkodással összefüggő önkormányzati feladatokról, különösen a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési közszolgáltatásról szóló 61/2002. (X. 18.) Főv. Kgy. rendelet 33. § (1) bekezdése úgy szól, hogy az ingatlanulajdonos írásbeli, indokolással ellátott nyilatkozata alapján az egyébként irányadó díjtétel 50%-a érvényesíthető, ha az önálló lakóingatlant (családi házat) az illetékes kerületi önkormányzattól származó igazolás szerint legfeljebb két személy lakja.

Ezt a rendeletet 2013. május 1-jével hatályon kívül helyezte a – jelenleg is hatályban lévő – Budapest főváros területén végzett hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 26/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Ör.). Az Ör. 2014. május 20-ai módosítását megelőzően nem rendelkezett díjkedvezmény alkalmazásának lehetőségéről, majd a módosítás életbe léptette a 24/A. §-t, amely úgy szól, hogy

(1) A közszolgáltatási díjkedvezmény alanya az az ingatlanhasználó, aki 2013. május 1-jét megelőzően közszolgáltatási díjkedvezmény jogosultja volt és az önálló lakóingatlant (családi házat) legfeljebb másodmagával használja.

(2) A 2013. május 1-jét megelőzően megítélt közszolgáltatási díjkedvezmények - fennállnak mindaddig, amíg a kedvezményre való jogosultságot megalapozó ingatlanhasználat mértéke nem haladja meg a legfeljebb két főt.

(3) Amennyiben az ingatlanulajdonos jogosulatlanul vette igénybe az (1) bekezdés szerinti díjkedvezményt, az elévülési időn belül köteles a késedelmi kamatokkal növelt közszolgáltatási díjkedvezmény összegét egy összegben a Közszolgáltató részére megfizetni.

(4) A kedvezményre jogosult lakcímének változása esetén a - 2013. május 1-jét megelőzően megítélt - kedvezmény további biztosításának feltétele, hogy a kedvezményezett a lakcímében történő változást 15 napon belül a Közszolgáltató felé bejelenti, valamint csatolja az illetékes kerületi önkormányzattól származó igazolást arról, miszerint továbbra is megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételnek.

(5) A kedvezményre jogosult elhalálása esetén a - 2013. május 1-jét megelőzően megítélt - kedvezményének az elhalálását megelőzően vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozója részére történő további biztosításának feltétele, hogy a kedvezményezett elhalálását a Közszolgáltató felé (halotti anyakönyvi kivonat másolatának megküldésével egyidejűleg) 30 napon belül bejelenti, valamint csatolja az illetékes kerületi önkormányzattól származó igazolást arról, miszerint továbbra is megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételnek.

² BPB002/00021-2/2015. számú levélben

³ Válasz nem érkezett a jelentésre a kormány megbízottól.

⁴ A biztos a hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadványt - a beadványtevő egyidejű értesítése mellett - az arra hatáskörrel rendelkező szervhez átteszi, ha a rendelkezésére álló adatok alapján a hatáskörrel rendelkező szerv kiléte megállapítható.

hivatkozással áttettem a MEKH-hez⁵ annak elbírálása céljából, helyesen állapította-e meg az FKF Zrt. a panaszos által fizetendő hulladékkezelési közszolgáltatási díjat.

Megkeresésemre válaszul a MEKH úgy nyilatkozott⁶, hogy a szolgáltató döntésének felülvizsgálata nem a hivatal hatáskörébe tartozik, inkább fogyasztóvédelmi hatósági eljárásnak lenne helye. Válaszában a MEKH úgy érvelt, hogy a Htv.-ben szereplő hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjfelügyelet számára egyfajta „normatív” hatáskört jelent, az csak a szolgáltató díjalkalmazásának egészére vonatkozik, az egyedi jogsérelmek, panaszok orvoslására nincsen jogköre, és a konkrét ügyben a fogyasztóvédelmi hatóság járhat el. A levél indokolása szerint a Htv. 48. § (1) bekezdése⁷ értelmében a MEKH csak a szolgáltatóval áll a hivatalból indult eljárásban hatóság-ügyfél kapcsolatban, ugyanakkor a fogyasztóvédelmi eljárásban az ingatlanhasználó és a szolgáltató egyaránt ügyfél annak ellenére, hogy ezt a fajta hatásköri és eljárási különbözőséget jelenleg sem a Htv. 48. § (1) sem a 83. § (1)⁸ bekezdései nem fejezik ki egyértelműen.

A MEKH levelében hivatkozott továbbá arra, hogy az Fgytv. 45/A § (3) bekezdésének c) pontja szerint, ha külön törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi a fogyasztóknak értékesítésre szánt, illetve értékesített áru mérésére, hatósági árára vagy egyébként kötelezően megállapított árára vonatkozó rendelkezések betartását, és eljár azok megsértése esetén⁹. A MEKH álláspontja szerint a Htv. 83. § (1)

⁵ 2015. június 15-én kelt, AJB-4191-9/2014. számú levélben

⁶ 2015. július 30-án kelt VKEFO 2015/512-6 (2015). számú levél

⁷ Htv. 48. § (1) bekezdésének megkeresésemkor hatályos szövege úgy szólt, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjra vonatkozó rendelkezések betartását a Hivatal ellenőrzi. E rendelkezések megsértése esetében a Hivatal határozattal

a) megtiltja a jogszabálysértő díj további alkalmazását, és kötelezi a közszolgáltatót a jogszerű ellenérték alkalmazására,

b) kötelezi a közszolgáltatót a rendelkezések megsértésével elért többletbevétel jegybanki alapkamat tárgyevi éves átlagával növelt összegének

ba) a sérelmet szenvedett fél részére történő visszatérítésére, vagy

bb) az általa nyújtott hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett valamennyi ingatlanhasználó részére történő visszatérítésére, ha a sérelmet szenvedett fél személye nem állapítható meg, valamint

c) bírságot szabhat ki.

⁸ Htv. 83. § (1) A közszolgáltató által az elszámolással, számlázással, díjfizetéssel kapcsolatban, illetve a díjhátralék esedékességét követően megtett intézkedésekre, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő értesítési, tájékoztatói, szolgáltatásnyújtási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések természetes személy ingatlanhasználókkal, társasházakkal, illetve lakásszövetkezetekkel szembeni megsértése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság jár el. A fogyasztóvédelmi hatóság eljárására az Fgytv.-t kell alkalmazni azzal, hogy a társasházakról szóló törvény szerinti társasházi közösség, továbbá a lakásszövetkezet az Fgytv. alkalmazásában fogyasztónak minősül.

⁹ Az Fgytv. 47. § (1) bekezdése szerint, ha a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során megállapítja a 45/A. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértését, az eset lényeges körülményeinek - így különösen a jogsértés súlyának, a jogsértő állapot időtartamának, a jogsértő magatartás ismételt tanúsításának, illetve a jogsértéssel elért előny - figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával az alábbi jogkövetkezményeket állapíthatja meg:

a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,

b) megtilthatja a jogsértő magatartás folytatását,

c) határidő tűzésével a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére kötelezheti a vállalkozást,

d) a jogszerű állapot helyreállításáig feltételhez kötheti, vagy megtilthatja az áru forgalmazását, illetve értékesítését,

e) -f)

g) a jogszerű állapot helyreállításáig terjedő időtartamra elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet ideiglenes bezárását, ha az a fogyasztók életének, testi épségének, egészségének védelme vagy a fogyasztók széles körét érintő kárral fenyegető veszély elhárítása érdekében szükséges,

h) a 16/A. § (1)-(3) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén a jogsértés megállapításától számított legfeljebb egy évig megtilthatja az alkoholtartalmú ital, a dohánytermék, illetve a szexuális termék forgalmazását, e rendelkezések ismételt megsértése esetén pedig elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet legfeljebb harminc nap időtartamra történő ideiglenes bezárását,

i) fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki.

bekezdése szerinti elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre vonatkozó rendelkezések nem minősíthetők eltérőnek az árra (díjra) vonatkozó rendelkezésekhez képest.

Ugyanakkor a MEKH szerint is kívánatos volna a Htv. 48. §-ának és 83. § (1) bekezdésének hatásköri egyértelműsítése, akár a fogyasztóvédelmi hatósággal való hatásköri egyeztetés, akár jogalkotói beavatkozás révén.

Egyúttal tájékoztatott, hogy 2015. március 30-án hivatalból vizsgálatot indított arra vonatkozóan, hogy betartásra kerülnek-e a Budapest területén alkalmazott hulladékgazdálkodási díjra vonatkozó rendelkezések¹⁰.

Időközbeni megkeresésemre adott válaszában az FKF Zrt. előadta¹¹, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjkedvezményt megállapító jogszabályi rendelkezést méltányossági alapon kiterjesztően értelmezve alkalmazták majd a jövőben, így például a hozzám forduló panaszos részére is megállapították¹².

Vagyis szűken értelmezve eljárásom akár okafogyottá is válhatott volna, de nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a beadványozó által sérelmesnek ítélt helyzetet csak a szolgáltató méltányossági eljárása orvosolta, a megkeresett hatóságok egyike sem tartotta hatáskörébe tartozónak a kérdés eldöntését.

Továbbá egy másik vizsgálatom¹³ során birtokomba került az NFH 2015. február 10-én kelt HAJ-00679-2/2015. számon kiadott határozata, amelyben változtatásokkal helyben hagyta a Pest Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége PEO/001/1786-10/2014. számú döntését. A döntések többek között azt állapították meg, hogy a hulladékgazdálkodási szolgáltató Fót városának területén 2013. július 1-jétől nem a jogszabályi előírásoknak (rezsicsökkentési előírás) megfelelő hulladékgazdálkodási díjtételeket alkalmazta. Mind az első, mind a másodfokú határozat indokolásában szerepelt, hogy az első fokú fogyasztóvédelmi hatóság a másodfok utasítására vizsgálta az alkalmazott díjtételek megfelelőségét, a rezsicsökkentési előírás érvényesülését.

Vagyis míg Budapest Főváros Kormányhivatala hatáskörén túlmutatónak ítélte meg az alkalmazott hulladékgazdálkodási díj mértékének vizsgálatát, addig a Pest Megyei Kormányhivatal – az NFH döntése alapján – elbírált ilyen jellegű panaszokat.

A fentiek alapján az NFH vonatkozó szakmai és jogi álláspontját kértem¹⁴. Továbbá kértem tájékoztatását arra vonatkozóan is, hogy létezik-e együttműködési megállapodás arról, hogy a hulladékgazdálkodási díjfelügyelet miként oszlik meg a fogyasztóvédelmi hatóságok és a MEKH között

Az NFH válaszában¹⁵ hivatkozva a Htv. 48. § (1) és 83. § (1) bekezdésére, valamint a Htv. 91. § (2), (2a) és (5) bekezdéseire¹⁶ előadta, hogy amennyiben egy fogyasztói beadvány a

¹⁰ A MEKH vizsgálat megállapításait a 2015. szeptember 11-én kiadott 5511/2015. számú határozat tartalmazza, a díjfelügyeleti eljárás a nyitott konténerek és tömörítő konténerek hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjainak esetében állapított meg jogsértő gyakorlatot, az általam áttett beadvány nem képezte a vizsgálat tárgyát.

¹¹ 2015. július 1-jén kelt 10/39684-0002/2015. számú levél

¹² A 2015. július 9-én intézkedett a szolgáltató a kedvezmény megállapításáról és a visszamenőleges jóváírásról.

¹³ AJB 752/2017. számú ügy

¹⁴ AJB-1209-2/2016. számú levél

¹⁵ 2016. március 3-án kelt, SEF-461/2/2016. számú levél

¹⁶ Htv. 91. § (1) A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj legmagasabb mértékét a 88. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontjában foglalt felhatalmazás alapján megalkotott rendelet hatálybalépéséig az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell megállapítani.

(2) A természetes személy ingatlanhasználó részére kiállított számlában meghatározott hulladékgazdálkodási közszolgáltatásért fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg (beleértve az alapdíjat) nem haladhatja meg a 2012. április 14. napján alkalmazott díj legfeljebb 4,2 százalékkal megemelt összegének 90 százalékát.

(2a) A közszolgáltató a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig köteles írásban igazolni a fogyasztóvédelmi hatóságnak a (2), (2b), (5) és az (5a) bekezdésben foglalt előírások teljesülését.

(5) A közszolgáltató a kibocsátott számlán szereplő fizetendő összeg vonatkozásában a számla kiküldésével köteles tájékoztatást nyújtani a természetes személy ingatlanhasználók, illetve társasházak és lakásszövetkezetek részére a (2), a (2d), a (3) és a (10) bekezdésben foglaltak teljesüléséről. A tájékoztatásnak összességében tartalmaznia kell, hogy a

hulladékgazdálkodási közszolgáltató számlázási gyakorlatára vonatkozik, vagyis kizárólag arra, hogy az alkalmazott ár nem azonos az előírt árral, úgy az ügyben a fogyasztóvédelmi hatóság jár el.

Ha a fogyasztói panasz a közszolgáltató számlázási gyakorlatát sérelmezi, viszont azzal összefüggésben a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során felmerül az alkalmazott díjmérték helyességének kérdése, úgy a fogyasztóvédelmi hatóság az eljárása felfüggesztésével egyidejűleg megkeresi a MEKH-et, amely - díjfelüyeleti eljárás keretében - megvizsgálja a kifogással érintett szolgáltatási terület egészén alkalmazott díjak mértékének megfelelőségét. Ilyen értelemben a MEKH részéről nem az egyedi fogyasztói panasz orvosolására kerül sor, hanem az érintett település egészére nézve születik döntés a díjak mértékének vonatkozásában. Ezt követően, a jogszerűen alkalmazható díjak ismeretében a fogyasztóvédelmi hatóság folytatja az eljárást és meghozza döntését. Tehát a rezsicsökkentés, illetve az alkalmazott díjak mértékének tekintetében a MEKH döntésének beszerzését követően tud a fogyasztóvédelmi hatóság döntést hozni.

Tájékoztató továbbá az NFH, hogy a MEKH és az NFH 2015 szeptemberében megújított Együttműködési Megállapodásának 3. számú függeléke tartalmazza az egyes közszolgáltatási területek, így a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás vonatkozásában is a MEKH és az NFH közötti hatáskörök megoszlásával kapcsolatos jogértelmezést.

Az NFH válasza és a megküldött Együttműködési megállapodás alapján úgy tűnik, hogy elméletben tisztázottak a hatásköri határok, a hatóságok közötti információcsere, együttműködés megfelelően szabályozott. A konkrét esetben azonban a panaszos által jelzett probléma megítélése, azaz hogy az számlázási kifogásnak minősül, vagy díjfelüyelet körébe tartozik-e, mégsem egyértelmű az első fokú fogyasztóvédelmi hatóság és a MEKH válasza alapján.

A jövőbeli jogsérelmek elkerülése érdekében indokoltnak tűnt tehát a jogalkotói álláspont megismerése is, ezért a kérdéskörre vonatkozóan tájékoztatást kértem az NFM-től is¹⁷.

Az NFM válaszlevelében¹⁸ egyetértett azzal, hogy a MEKH díjfelüyeleti hatáskörével érintett ügyfelek körének vizsgálatakor feltétlenül figyelembe kell venni a Htv. 48. § (1) bekezdése ba) alpontjának rendelkezését, amely a sérelmet szenvedett fél részére teljesítendő visszafizetési kötelezettséget ír elő. E rendelkezés tehát nem csupán a közszolgáltatói díjalkalmazási tevékenységét érintő általános felüyeleti jogkört állapít meg, hanem a díjfelüyeleti hatáskör gyakorlását a sérelmet szenvedett ingatlanhasználók vonatkozásában is előírja a Hivatal részére.

Mindezekre való tekintettel a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj mértékével kapcsolatban vélelmezett egyedi jogsértések, panaszok kivizsgálására és orvoslására a MEKH rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel. E jogértelmezéssel összhangban áll a Htv. 49. § (2) bekezdésének rendelkezése is, amely szerint a Hivatalt díjfelüyeleti tevékenységéért az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladattal érintett település lakosainak számával arányos felüyeleti díj illeti meg.

Az NFM ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy a jogértelmezés a jogalkalmazó mindenkori feladata és felelőssége. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXIII. törvény, továbbá a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2004. (VI. 6.) Korm. rendelet alapján a minisztérium állásfoglalás kibocsátására nem jogosult, ezért minisztériumi tájékoztatásokban foglaltakra nem lehet hivatkozni, azok nem használhatóak fel peres vagy közigazgatási eljárás során.

Ebben a jelentésben tehát azt a kérdést járom körbe, hogy panaszos beadványában sérelmezett közszolgáltatói döntés felülvizsgálata vajon melyik hatóság feladatkörébe tartozott volna a vonatkozó jogszabályok alapján.

rezsicsökkentés nélkül milyen fizetési kötelezettség terhelte volna a természetes személy ingatlanhasználókat, illetve társasházakat és lakásszövetkezeteket.

¹⁷ AJB-1209-8/2016. számú levélben

¹⁸ 2016. július 26-án kelt KKF/17697-1/2016-NFM számú levél

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságait az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint – többek között – a közigazgatási szerv tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Ajbt. 20. § (1) bekezdése vizsgálat folytatásának lehetőségét biztosítja számomra, az Ajbt. 28. § (1) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy az alapvető jogok biztosja az általa lefolytatott vizsgálatról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket és az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket.

II. A vizsgált alapjogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosja egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során autonóm, tárgyilagos és semleges módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget megbízatásának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira.

Magyarország Alaptörvénye és az Ajbt. hatálybalépésével az alapvető jogok biztosaként követni kívánom a fenti gyakorlatot, így míg az Alkotmánybíróság eltérő álláspontot nem fogalmaz meg, *eljárásom során irányadónak tekintem a testület eddigi megállapításait.* Mindezt alátámasztandó az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország *független, demokratikus jogállam.* Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak* legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság alkotmányos követelménye szempontjából az eljárásjogi garanciák. Csakis formalizált eljárási szabályok megkövetelésével és betartásával működhetnek alkotmányosan a jogintézmények. Az alanyi jogok és kötelezettségek érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák tehát a jogbiztonság alkotmányos elvéből következnek. Megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet.¹⁹

2. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint *mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.* A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető

¹⁹ 9/1992. (I. 30.) AB határozat

más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.²⁰ Olyan jogalkalmazói eljárást foglal magában, amely a materiális jogállam értékrendjének megfelelően, a demokratikus alkotmányfejlődés során kikristályosodott alapelvek és szabályok alapján zajlik. Az alkotmánybírói gyakorlat alapján a tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni²¹. Az irányadó alkotmánybírói értelmezés alapján a jogbiztonság követelménye és a tisztességes eljáráshoz való jog – a közhatalmi tevékenység korlátaiként – önálló alkotmányjogi normaként érvényesülnek, nem csupán más előírásokat kiegészítő, járulékos szabályok. Hatékony gátját képezik a garanciális szabályok szándékolt félretételének, félreértelmezésének, az egységes jogalkalmazás hiányából, a kiszámíthatatlanságból következő tényleges vagy potenciális érdek- és jogsérelmek bekövetkezésének. A jogállamiságnak és tisztességes eljárás követelményének nem csak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell. A közvetlen alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból, az eljárás egyszerűsítése vagy az időszűrés követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetők.²²

A jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljárásból való joggal kapcsolatos tipikus viaszágok közé sorolható különösen az eljárások elhúzódnása, a tényállás nem kellő mértékű tisztázása, a beadott kérelem, panasz érdemi vizsgálatának hiánya, vagy éppen az, ha a vizsgált szerv a kérelmet nem annak tartalma szerint bírálja el.

3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint *mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.* Az Alkotmánybírói gyakorlat szerint a jogorvoslathoz való jog immanens tartalma az érdemi határozatokkal szemben más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége.

A jogorvoslathoz való alapvető jog lényeges tartalma kiterjed a jogorvoslati lehetőségről, vagy annak hiányáról való tájékoztatásra is, a jogorvoslatról való tájékoztatás nem mulhat az egyes hatóságok mérlegelésén, belátásán. Több esetben is rámutattam arra, hogy közigazgatási eljárásokon kívül eső eljárások esetében is ki kell térni a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatásra. A jogorvoslati jog szempontjából problematikus lehet minden olyan eset, amikor a panasz alapján nem magától értetődő, vagy a panaszos kifejezetten sérelmezi, hogy valamely hatóság nem biztosította számára a jogorvoslat – egyébként az adott ügytípusban létező – lehetőségét, ideértve azt is, ha a hatóság jogszabályi kötelezettsége ellenére nem tájékoztatta a jogorvoslat lehetőségéről. Az ombudsmani gyakorlat úgy tekinti, hogy amikor a hatóság nem támasztja alá, hogy a jogorvoslat biztosítása körében eleget tett az ügyféllel szemben fennálló tájékoztatási kötelezettségének, a jogorvoslati lehetőség tartalmilag nincs biztosítva.

Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése nem jogorvoslati kötelezettséget ír elő, hanem jogorvoslathoz való jogot. Az alanyi jog lényege, hogy a vele való rendelkezés mindig az alanyi jog jogosultját, jelen esetben a rendes jogorvoslati jogával (fellebbezési jogával) élni kívánó ügyfelet illeti meg. Az ügyfelet megillető jogorvoslati jogot az általa – és nem a hatóság által – kezdeményezhető jogorvoslati eszközök, pl. a fellebbezés biztosítják.

²⁰ Vö. 6/1998. (III. 11.) AB határozat és 14/2004. (V. 7.) AB határozat.

²¹ 6/1998. (III. 11.) AB határozat, 14/2004. (V. 7.) AB határozat

²² 11/1992. (III. 5.) AB határozat, 49/1998. (XI. 27.) AB határozat, 5/1999. (III. 31.) AB határozat

III. Az ügy érdemében

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjak mértékét korábban a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.), valamint a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet előírásainak figyelembe vételével a települési önkormányzatok képviselő-testülete állapította meg önkormányzati rendeletben. 2013. január 1-jétől a Hgt.-t a Htv. váltotta fel, amelynek 47/A. § (1) bekezdése szerint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat a MEKH javaslatának figyelembevételével a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj megállapításáért felelős miniszter rendeletben állapítja meg, azzal, hogy annak megalkotásáig a Htv. 91. §-ában meghatározott díj alkalmazandó. Miniszteri rendelet hiányában jelenleg még a vonatkozó önkormányzati rendelkezések határozzák meg a közszolgáltatási díjak, illetve az esetlegesen igénybe vehető kedvezmények mértékét.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos korábbi jelentésekben számos alkalommal fejtettem ki a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányossága követelményének fontosságát a hulladékgazdálkodási díjjal összefüggésben az ingatlanhasználók oldaláról (pl. a választható hulladékgyűjtő edények méretére, vagy a közszolgáltatás ingatlanhasználó részéről történő szüneteltetése lehetőségének biztosítására vonatkozó szabályozással összefüggésben).

Az ombudsmani gyakorlat szerint, így példaként említve az OBH-1187/2010. számú jelentésben megállapítottakat, *„az Alkotmányban deklarált jogállamiság és az abból eredő jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot okoz az önkormányzati rendelet azzal, ha a 120 literes gyűjtőedénynél kisebb edényt nem biztosít a kevesebb hulladék elszállítását igénylő lakosok számára, ezáltal nem biztosítja az arányos díjfizetés lehetőségét, vagyis nem felel meg a magasabb szintű jogszabályokban, így a Hgt.-ben és a kormányrendeletben foglalt, szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányossága elve követelményének”*.

Az előbb említett jelentés kiadása óta hatályba lépett Htv. 46. § (1) bekezdés a) pontja már úgy szól, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat - a vegyes hulladék mennyiségével arányosan - a költségekre, továbbá az árakra, illetve a díjra vonatkozó közgazdasági összehasonlító elemzések felhasználásával úgy kell megállapítani és szabályozni, hogy a díj a költséghatékony hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra, a közszolgáltatás hatékonyságának javítására, a kapacitások hatékony igénybevételére, a közszolgáltatás minőségének folyamatos javítására, valamint a környezetterhelés csökkentésére ösztönözzön.

Továbbá az időközben - 2015. július 1-jével - hatályba lépett, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése már úgy szól, hogy a vegyes hulladék szabványos gyűjtőedényben történő gyűjtéséhez a közszolgáltatónak biztosítania kell azt, hogy az ingatlanhasználó legalább 2 különböző űrmértékű gyűjtőedény közül választhasson²³.

Fentiek alapján előremutató volt a fővárosi szabályozás, mivel a központi előírások életbe lépését évekkal megelőzően 50% díjkedvezményben részesítette azokat, akik legfeljebb ketten laktak egy magánlakásban, ám ez a kedvezmény csak 2013. május 1-jéig élt.

²³ Az (1a) bekezdés alapján a közszolgáltató a vegyes hulladék gyűjtésére szolgáló 2 különböző űrmértékű gyűjtőedény közül - az (1c) bekezdésben meghatározott kivétellel -

a) a természetes személy ingatlanhasználó részére legalább egy olyan gyűjtőedény választásának lehetőségét biztosítja, amelynek az űrmértéke a 80 litert,

b) a lakóingatlant egyedül és életvitelszerűen használó természetes személy ingatlanhasználó részére legalább egy olyan gyűjtőedény választásának lehetőségét biztosítja, amelynek űrmértéke a 60 litert nem haladja meg.

Az (1b) bekezdés szerint az (1a) bekezdés b) pontja szerinti jogosultságot az ingatlanhasználó csak abban az esetben veheti igénybe, ha annak tényét, hogy a lakóingatlant egyedül és életvitelszerűen használja, a települési önkormányzat által kiadott igazolás útján a közszolgáltató részére bizonyítja.

Az (1c) bekezdés pedig úgy szól, hogy a közszolgáltató által felajánlott mindkét gyűjtőedény űrmértéke abban az esetben haladhatja meg az (1a) bekezdés szerinti űrmértéket, ha a közszolgáltató által felajánlott gyűjtőedény egyedi azonosító jellel rendelkezik, és az adott ingatlanhoz tartozó gyűjtőedény ürtésének tényét az azon elhelyezett egyedi azonosító jel alapján az ürtéskor elektronikus úton rögzíti.

Az Ör. 2014. május 20-ai módosításának – a díjkezdvezmény „visszaállításának” - megfogalmazása valóban vita tárgya lehet, mivel az nem teljesen egyértelmű. A szolgáltató értelmezésében csak abban az esetben „örökölhette” volna Panaszos a díjkezdvezményt, ha édesanyja halála a szabályozás hatályba lépését követően, azaz 2014. május 20-át követően következik be, míg Panaszos értelmezése szerint édesanyja 2013. május 1-jét megelőzően díjkezdvezményre volt jogosult, ő pedig már abban az időben is vele egy háztartásban élt, és az elhalálozást és tulajdonosváltást be is jelentette szabályszerűen.

A Panaszos édesanyja 2013. május 1-jét követően a jogszabály változása miatt – mivel az új önkormányzati rendelet már nem tartalmazott díjkezdvezményre vonatkozó rendelkezést – valóban nem volt jogosult a kedvezményre, így pedig az nem is örökölhette. Ha viszont figyelembe vesszük az Ör. módosításhoz fűzött indoklás szövegét²⁴, megállapítható, hogy a jogalkotói célkitűzés az volt, hogy a 2013. május 1-jét megelőzően élő kedvezmény folytatólagosan is érvényben maradjon. Ez utóbbi megközelítéssel cseng egybe az FKF Zrt. levele is, amikor arról írt, a jogszabályi rendelkezést méltányossági alapon kiterjesztően értelmezve alkalmazzák majd a jövőben, így például a hozzám forduló panaszos részére is megállapították a díjkezdvezményt.

A Htv. 48. § (1) bekezdése szerint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjra vonatkozó rendelkezések betartását a Hivatal (azaz a MEKH) ellenőrzi.

A Htv. 83. § (1) bekezdése alapján a közszolgáltató által az elszámolással, számlázással, díjfizetéssel kapcsolatban, illetve a díjhátralék esedékességét követően megtett intézkedésekre, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő értesítési, tájékoztatási, szolgáltatásnyújtási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések természetes személy ingatlanhasználókkal, társasházakkal, illetve lakásszövetkezetekkel szembeni megsértése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság jár el.

A Htv. 48. § (2) bekezdése úgy szól, hogy a Hivatal eljárására a villamos energiáról szóló törvényben meghatározott - a Hivatal eljárására vonatkozó - általános szabályokat az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Vet. 168. §-a tartalmazza a Hivatal eljárására vonatkozó általános szabályokat. A 2015. május 9-étől hatályos (18) bekezdés szerint a Hivatal a Vet. 57. § (4a) és (5) bekezdése²⁵ szerinti panaszokról a Ket. szerinti hatósági eljárásban hoz döntést.

Az Fgytv. 46. § (1) bekezdése szerint a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Ket. 22. § (1) bekezdése szerint a hatóság a joghatóságát - ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogot -, valamint hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni. A (2) bekezdés kimondja, hogy hatáskör vagy illetékesség hiányában a hatóság a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat - az ügyfél egyidejű értesítése mellett - haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem megérkezésétől, folyamatban levő ügyben a hatáskör és

²⁴ Az Ör.-t módosító 21/2014. (V. 19.) Főv. Kgy. rendelet indoklása szerint a módosítás

(1) Rendelkezik arról, hogy közszolgáltatási díjkezdvezményt az veheti igénybe, aki 2013. április 30-át megelőzően is jogosult volt arra, és az önálló lakóingatlant (családi házat) legfeljebb két személy használja.

(2) Szabályozza, hogy a 2013. május 1-jét megelőzően megítélt kedvezmények folytatólagosan mindaddig fennállnak, amíg az ingatlant legfeljebb két személy használja. A folytatólagosság kifejezi azt, hogy a Közszolgáltató a Rendeletben meghatározott kedvezményre jogosultak számára a 2013. május 1-jétől a Rendelet hatálybalépéséig terjedő időszakban elvégzett közszolgáltatásokra vonatkozóan köteles a kedvezmények megvonása miatti különbözetet visszautalni.

(3) A kedvezmény jogosulatlan igénybevételenek jogkövetkezményeiről rendelkezik.

(4) Arról rendelkezik, hogy a díjkezdvezményre jogosult a részére biztosított kedvezményt miként érvényesítheti abban az esetben, ha a jogosult új lakóhelyre költözik.

(5) A Rendelet e bekezdése biztosítja azt, hogy a kedvezményezett elhalálozása esetén, a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozója miként válhat az elhunyt kedvezményének jogosultjává.

²⁵ Vet. 57. § (5) Az engedélyesekkel szemben felmerülő panaszok ügyében - az (1) bekezdésben foglaltak kivételével - a Hivatal jár el. A Hivatal eljárása során a (4) bekezdés szerinti jogkövetkezményeket is alkalmazhatja

illetékesség hiányának megállapításától számított nyolc napon belül átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

A Ket. 23. § (1) b) pontja szerint, ha több hatóság állapította meg hatáskörének és illetékességének hiányát, és emiatt az eljárás nem indulhat meg vagy nincs folyamatban, az érdekelt hatóságok kötelesek egymás között megkísérelni a vita eldöntését. A (2) bekezdés szerint az egyeztetést annak a hatóságnak kell kezdeményeznie, amelyiknél az eljárás később indult meg, amelyik hatáskörének és illetékességének hiányát később állapította meg, vagy amelyik hatóságnál az ügyfél az egyeztetés lefolytatása iránti kérelmét benyújtotta²⁶.

A számlázás, elszámolás kifejezések tartalmának meghatározásához azok köznapi jelentését kell alapul venni, útmutatót adott maga az NFH is, azaz számlázási kifogásnak minősül, ha a kérelem szerint az alkalmazott ár nem azonos az előírt árral, ebben az esetben a fogyasztóvédelmi hatóság jár el. Ha felmerül az alkalmazott díjmérték helyességének kérdése, az már díjfelügyeleti hatáskörbe tartozik.

Panaszos pedig az Ör. vonatkozó rendelkezéseinek értelmezését, az az alapján megállapított díj mértékét vitatta, azaz inkább díjfelügyeleti kérdésnek tekinthető, mint számlázási kifogásnak.

A jelen ügyben sérelmezett díjkedvezmény abból a szempontból mindenképp speciális, hogy itt a díjkedvezmény feltételeinek meglétét kellett volna megvizsgálni a beadványozó tekintetében, azaz egyedi elbírálású igényről volt szó.

Figyelembe véve a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket és a megkeresett közigazgatási szervek válaszait, az a tény, hogy sem a Felügyelőség sem a MEKH nem érezte egyértelműen hatáskörébe tartozónak a döntés meghozatalát, önmagában még nem visszas.

Azonban az a körülmény, hogy nem került sor a Ket. szerinti áttételre, a hatáskör egyeztetésére, már alkalmas volt arra, hogy a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével, a tisztességes eljáráshoz való joggal, valamint a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatos visszasságot okozzon.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy AJB-815/2017. számú vizsgálatomban többek között elemeztem, hogy egy a fogyasztóvédelmi hatóság által kiadott határozatban foglalt, díjkülönbözet visszafizetésére kötelező rendelkezés jogos volt-e.

Jelentésemben megállapítottam, hogy az Fgytv. nem jogosítja fel a fogyasztóvédelmi hatóságot arra, hogy a közszolgáltatót a rendelkezések megsértésével elért többletbevétel jegybanki alapkamat tárgyevi éves átlagával növelt összegének a sérelmet szenvedett fél részére történő visszatérítésére kötelezze. Vagyis az Fgytv. rendelkezései alapján a fogyasztóvédelmi hatóság a jogsértés tényének megállapítására, illetve ennek alapján az Fgytv. 47. § (1) és (2) bekezdésében²⁷ foglalt jogkövetkezmények megállapítására jogosult. Ezen törvényi rendelkezések

²⁶ További részletszabályok:

Ket. 23. § (3) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárás nem vezetett eredményre, az eljáró hatóságot a következő szerv jelöli ki:

a) illetékességi összeütközés esetén a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal,

b) hatásköri összeütközés esetén a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság.

(4) Az egyeztetést kezdeményező hatóság kérelmére a (3) bekezdés a) pontjában foglalt esetben tizenöt napon belül kell kijelölni az eljáró hatóságot.

(5) Ha az egyeztetés sikerrel járt, az (1) bekezdés a) és c) pontja esetében az a hatóság, amely a továbbiakban nem jár el, az előtte folyamatban lévő eljárást megszünteti, az eljárás során hozott döntését visszavonja, egyúttal az ügy iratait és bizonyítékait átteszi az eljárást lefolytató hatósághoz. Az eljárást megszüntető végzés és a döntést visszavonó döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(6) Az illetékességi vitában hozott végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

²⁷ Ha a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során megállapítja a 45/A. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértését, az eset lényeges körülményeinek - így különösen a jogsértés súlyának, a jogsértő állapot időtartamának, a jogsértő magatartás ismételt tanúsításának, illetve a jogsértéssel elért előny - figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával az alábbi jogkövetkezményeket állapíthatja meg:

a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,

a fogyasztóvédelmi hatóság által megállapítható jogkövetkezmények között sem a jogosulatlan többletbevétel visszafizetésére kötelezés, sem pedig a kár megállapítására és megtérítésére szóló kötelezés jogát nem biztosítják a hatóság számára.

Megállapítottam, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság azzal, hogy határozatában jogkövetkezményként olyan kötelezést állapított meg, amelyre nem jogosult, a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot okozott.

Vagyis a hatáskör tisztázásánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy a kijelölendő hatóság milyen vizsgálati és szankcionálási jogosítványokkal rendelkezik.

Mindezeket túl, a korábbiakban már említettek alapján, jelen ügyben panaszos beadványát már nem kell érdemben elbírálni, hiszen a problémás helyzet rendeződött a szolgáltatói döntés alapján. Továbbá érdemesnek tartom megjegyezni azt is, hogy a vizsgálat ideje alatt módosult a Htv. akként, hogy a Koordináló szerv által működtetett, holding alapú közszolgáltatási rendszerben a számlázást és a lakosságtól a közszolgáltatási díj beszedését a Koordináló szerv végzi, ám ez a fent elemzett hatásköri viszonyokat érdemben nem befolyásolja.

Intézkedésem

Az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérem Budapest Főváros Kormányhivatalának vezetőjét és a MEKH elnökét, gondoskodjanak arról, hogy a jelentésben megállapított visszásság megelőzése érdekében a felmerülő hatásköri bizonytalanságok a jövőben a jogszabályi rendelkezések maradéktalan érvényesítésével kerüljenek tisztázásra, azaz a Ket. szabályainak megfelelő egyeztetésekre kerüljön sor, végső soron pedig forduljanak a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.

Budapest, 2017. december 15.

Székely László

-
- b) megtilthatja a jogsértő magatartás folytatását,
 - c) határidő tűzésével a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére kötelezheti a vállalkozást,
 - d) a jogszerű állapot helyreállításáig feltételhez kötheti, vagy megtilthatja az áru forgalmazását, illetve értékesítését, (..)
 - g) a jogszerű állapot helyreállításáig terjedő időtartamra elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet ideiglenes bezárását, ha az a fogyasztók életének, testi épségének, egészségének védelme vagy a fogyasztók széles körét érintő kárral fenyegető veszély elhárítása érdekében szükséges,
 - h) a 16/A. § (1)-(3) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén a jogsértés megállapításától számított legfeljebb egy évig megtilthatja az alkoholtartalmú ital, a dohánytermék, illetve a szexuális termék forgalmazását, e rendelkezések ismételt megsértése esetén pedig elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet legfeljebb harminc nap időtartamra történő ideiglenes bezárását,
 - i) fogyasztóvédelmi bírságot (a továbbiakban: bírság) szabhat ki.”
- Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint „Az (1) bekezdésben foglalt jogkövetkezmények alkalmazása esetén a fogyasztóvédelmi hatóság - amennyiben azt az eset körülményeire tekintettel szükségesnek tartja - határidő tűzésével kötelezheti a jogsértő vállalkozást, hogy a hibák, hiányosságok, illetve a jogsértés megszüntetése érdekében tett intézkedésekről a hatóságot értesítse.